

Osiguranje električnih trotineta

Piše:

Branko Pavlović,
predsednik Udrženja
aktuara Srbije

■ **U svetu ima puno primera osiguranja e-trotineta. U Singapuru, početkom ove godine četiri osiguravajuće kompanije su ga imale u ponudi. Njihova pokrića i cene su date u Tabeli 1. Mlađi vozači električnih trotineta plaćaju veće premije, jer zbog neiskustva i stila vožnje predstavljaju veći rizik. U Velikoj Britaniji vozači koji završe kurs o sigurnosti u vožnji trotineta plaćaju manju premiju**

Električni trotineti su u današnje vreme od igračke za decu postali sasvim prihvaćen način prevoza za odrasle u gradovima. Pogled sa prozora na novo-beogradsku ulicu Omladinskih brigada u oktobru govori da ih u jutarnjem špicu prode više od 100, što znači da ih samo u Beogradu ima više hiljada. E-trotineti su vozila na dva točka sa električnim motorom na baterije. Baterija se puni isto kao mobilni telefon, kroz običnu utičnicu za struju. Obično se kreću brzinom do 25

km/h, a maksimalna razdaljina koju mogu preći sa jednim punjenjem baterije je 20 do 40 kilometara.

Oni su zabavni, jednostavnii za vožnju, nije potrebna vozačka dozvola, ne treba im parking i ne zagađuju okolinu. Na njima se stiže oko 4 puta brže nego pešice, a kroz gradsku saobraćajnu gužvu i znatno brže nego automobilom. Praktični su, jer su laki i sklopivi pa se lako prenose. Koštaju nekoliko stotina evra, ali pomažu i da se uštedi novac za gorivo,

održavanje, pranje, karte za parking i slične troškove koje imaju vozači automobila. Jedno punjenje baterije električnog trotineta kućnom strujom košta oko 30 dinara. E-trotineti koriste električnu energiju umesto goriva, pa ne zagađuju okolinu direktno. Pošto se u Srbiji veliki deo struje dobija iz termoelektrana, njihovo punjenje posredno izaziva zagadnje okoline. Ipak, to je trenutno stanje jer će se u budućnosti električna energija dobijati pretežno iz obnovljivih izvora.

Bez obzira na relativno male brzine trottineta, u slučaju sudara sa automobilima ili drugim vozilima, koja se kreću značajno brže, može doći do ozbiljnih povreda i smrti vozača trottineta. Takođe, sudar sa drugim e-trottinetom, biciklom ili pešakom može biti uzrok velikih troškova za lečenje svih učesnika u nezgodi. Pored logičnog saveta da vozači e-trottineta treba da nose kacige i voze sporije, postavlja se i pitanje, da li se, od kojih rizika i po kojoj ceni mogu osigurati vozači e-trottineta?

U razvijenim zemljama vozači ili vlasnici e-trottineta se mogu kupiti sledeće polise osiguranja:

- odgovornost za štetu koju načine trećim licima ili njihovoj imovini – slično kao autoodgovornost, služi za plaćanje popravke vozila, plaćanje troškova lečenja povređenih učesnika u saobraćajnoj nesreći, sudskih troškova, itd;
- krađa ili oštećenje sopstvenog e-trottineta – slično kao kasko osiguranje vozila;
- osiguranje vozača u slučaju nezgode.

U svetu ima puno primera osiguranja e-trottineta. U Singapuru, početkom ove godine četiri osiguravajuće kompanije su ga imale u ponudi. Njihova pokrića i cene su date u Tabeli 1. Mladi vozači električnih trottineta plaćaju veće premije, jer zbog neiskustva i stila vožnje predstavljaju veći rizik. U Velikoj Britaniji vozači koji završe

Osiguravajuća kompanija / proizvod	Pokriće (dolari)			Godišnja premija (dolari)
	Smrt	Troškovi lečenja	Odgovornost prema trećim licima	
NTUC INCOME / Personal Mobility Guard	200.000	2.500 (preko 100 dolara)	1.000.000	96
eTiQa / eProtect Personal Mobility	150.000	3.000 (preko 200 dolara)	300.000	78
AXA / Personal Mobility Protect	200.000	2.000 (preko 200 dolara)	500.000 (preko 500 dolara)	76
Automobile Association of Singapore's / AA Personal Mobility Plus	50.000	1.000 (preko 100 dolara)	100.000	54

Tabela 1: Cene i pokrića osiguranja e-trottineta singapskih osiguravajućih kompanija

kurs o sigurnosti u vožnji trottineta plaćaju manju premiju. Vozači koji investiraju u neku vrstu zaštite od krađe, alarm ili sistem za zaključavanje sa lancem koji sprečava odnošenje trottineta, plaćaju manju premiju. Takođe, razvijen je i sistem bonusa za vozače koji nemaju štete u jednoj ili više uzastopnih godina. Često osiguravaci nude mesečno pokriće, kako bi pomoći vozačima da ne plaćaju osiguranje u zimskim mesecima kada se praktično ne voze e-trottineti.

Ne smeju se zaboraviti ni isključenja, jer kao i kod većine drugih polisa, osiguravač neće platiti štetu ako vozač nije poštovao

zakonske propise u saobraćaju, vozio je pod uticajem alkohola ili droga, e-trotinet je prepravljan van ovlašćenog servisa, do nesreće je došlo tokom takmičenja u brzoj vožnji, e-trotinet je korišćen za obavljanje profesionalne delatnosti, šteta je napravljena namerno, nezgoda se desila za vreme prevoza još jedne sobe na e-trottinetu, itd.

U Srbiji ne postoji ovo osiguranje, dok je sve više električnih trottineta na ulicama. Možda će ova kolumna pomoći nekome da razvije domaći proizvod osiguranja e-trottineta i ponudi ga na srpskom tržištu, a nekom drugom da se odluči da kupi električni trottinet. ■

Za sve što je važno.
**Osiguranje
stabilno i snažno.**

